

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/63/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2319202745
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2319202745.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti N.: X., nar. XX.XX.XXXX a X., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, bytom ako matka, deti rodičov: matka - Bc. F. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XX/A, G., t.č. I. XXX, zastúpená splnomocnencom: Advokátska kancelária JUDr. Peter Wolf, s. r. o., so sídlom Hlavná 949/53, Galanta, IČO: 47 252 987, a otec - X. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX, t.č. I. XXX, zastúpený splnomocnencom: Advokátska kancelária FARDOUS PARTNERS, s. r. o., so sídlom Hlavná 6, Šaľa, IČO: 47 241 543, o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, o odvolaní rodičov proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 12. apríla 2021, č.k. 19P/98/2019-811, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti bežného výživného a výšky dlžného výživného **p o t v r d z u j e** a v napadnutej časti výšky splátok dlžného výživného **m e n í** tak, že dlžné výživné na maloletú X. povoľuje otcovi splácať v splátkach vo výške 100 eur a na maloletú X. vo výške 85 eur.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie schválil rodičovskú dohodu tak, že maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia majú právo maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, pričom styk otca s maloletými deťmi neupravil (výrok I.). Otcovi súd uložil platiť výživné na maloletú X. vo výške 200 eur mesačne a na maloletú X. vo výške 170 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky, počnúc dňom 12.06.2019 (výrok II.). Dlžné výživné za obdobie od 12.06.2019 do 31.03.2021 na maloletú X. v sume 3.713,77 eur a na maloletú X. v sume 3.064,77 eur súd povolil otcovi splácať v splátkach po 30 eur mesačne spolu s bežným výživným na každé maloleté dieťa samostatne, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok, a to až do zaplatenia (výrok III.). Rodičom a maloletým uložil výchovné opatrenie, ktoré spočíva v ich povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, a to v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia (výrok IV.). Ďalej súd napadnutým rozsudkom uložil Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta povinnosť písomne informovať súd každý druhý mesiac o priebehu výchovného opatrenia a po skončení výchovného opatrenia zaslať súdu písomne záverečnú správu o výsledku výchovného opatrenia (výrok V.). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania (výrok VI.).

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 24 ods. 1, 2, 4 a 5, § 25 ods. 1, 3 a 4, § 28 ods. 3, § 36 ods. 1, § 38 ods. 2, § 39 ods. 4, § 62 ods. 1 a 6, § 75 ods. 1 a § 76 ods. 1 Zákona o rodine, keď na základe vykonaného dokazovania zistil, že Maloleté pochádzajú zo vzťahu nezosobášených rodičov. Doposiaľ neboli rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k maloletým upravené. Otec sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti dňa 29.05.2019. Spornou otázkou medzi rodičmi je úprava vyživovacej povinnosti otca voči maloletým. Matka navrhla určiť výživné otcovi vo vzťahu k X. sumou 400 eur a k X. 300 eur mesačne od podania návrhu. Otec navrhol výživné určiť vo vzťahu k X. sumou najviac 130 eur a k X. 110 eur mesačne. Otec má s dcérami narušený vzťah. Odmietajú ho. Otec sa teda počas celého konania s dcérami nestretával, nie je s nimi v kontakte. Deklaruje záujem, ale počas výsluchu nevedel napríklad uviesť ich dátumy narodenia, meniny. Argumentoval tým, že má problém si zapamätať veci a má to poznačené. Svedčí v jeho prospech, že inicioval, aby sa rodičia a deti podrobili výchovnému opatreniu, ktoré je nariadené vo výroku IV. rozsudku. Na výživu začal prispievať až v priebehu konania, aj to v minimálnej miere. Matka podala na otca trestné oznámenie pre zanedbanie povinnej výživy, ktoré trestné stíhanie bolo zastavené, pretože otec medzičasom začal plniť vyživovaciu povinnosť. Otec uvádza, že dôvod, pre ktorý neplatil výživné je ten, že matka spolu s deťmi užíva jeho dom a taktiež, že miňa ich spoločné peniaze. Medzi rodičmi prebiehajú viaceré civilné sporové konania ohľadne majetkových záležitostí. V každom prípade, argumenty otca nie sú dostatočné na to, aby neplatil výživné k rukám matky, keďže táto má maloleté v osobnej starostlivosti. Ďalej tvrdí, že nemá financie na platenie výživného, keďže matka mu nedala časť jeho peňazí a blokuje mu majetok záložným právom, čím si nemôže zvýšiť príjem, napríklad dispozíciou s majetkom. Sám však uviedol, že pred pandémiou (pozn. súdu: od 12.06.2019 do 13.03.2020) mal z krčmy čistý príjem približne vo výške 800 eur mesačne, čo zhruba zodpovedá aj listinným dôkazom. Na to, že si otec vyberal z pokladne sumu 150 eur denne, súd neprihliadol, keďže ide o peniaze spoločnosti X. spol. s r. o. Od 13.03.2020 otec uvádza nulový príjem, okrem príjmu v M. s. r. o. v období 01.04.2020 do 29.05.2020 v sume 784,85 eur v čistom a od 29.12.2020 z U., spol. s r. o., kde mal priemerný mesačný príjem za posledné dva mesiace v sume 775,51 eur. Otec súdu nepreukázal, že sa počas celého pandemického obdobia snažil nájsť prácu a dospel k záveru, že bolo v schopnostiach i možnostiach otca dosahovať mzdu približne vo výške 800 eur mesačne počas celého tohto obdobia. Výdavky otca sú vysoké a súd nemá za preukázané, že tieto sú plne kryté z pôžičiek tretích osôb. Preto je možné konštatovať, že otec má aj neoficiálne príjmy. Je pravda, že počas pandemického obdobia boli výrazné obmedzenia, čo sa týka prevádzky pohostinstiev. Avšak aj súd zdieľa názor matky, že otec si mohol aspoň čiastočne privyrobiť predajom kebabu, pizze výdajom, resp. donáškou. Predmetnú činnosť otec mieni aj realizovať, avšak k týmto krokom pristúpil až v závere súdneho konania, t.j. takmer rok od počiatku pandémie. Pritom mu nevznikol ani nárok na príplatok od štátu, na ktorý mali podnikatelia nárok po splnení zákonných podmienok. Otec tieto podmienky údajne nesplnil. Nie je namieste, aby súd konštatoval, či by takéto príjmy presiahli výdavky na prevádzku pohostinstva, ale otec sa o to ani nepokúsil, resp. takúto analýzu si sám neurobil. Jednoducho rezignoval a nevyužil potenciál, t.j., že v pohostinstve sa nachádza zariadenie vo vlastníctve matky na prípravu jedál. Matka uviedla, že otcovi nikdy nebránila, aby toto zariadenie použil. Z uvedeného je možné uzavrieť, že otec nepristupoval k podnikaniu zodpovedne ani počas pandémie. Súd neprihliadol na ostatný majetok oboch rodičov, pretože tento je predmetom ich vzájomných sporov i sporov s tretími osobami. V byte v I., ktorý vlastní matka, má stará matka zriadené doživotné právo užívania. Rodičia s týmto majetkom nemôžu voľne nakladať, tak si ani nemôžu zvýšiť svoj príjem jeho dispozíciou. Súd teda pri výpočte výšky vyživovacej povinnosti otca vychádzal z výšky pravidelných mesačných primeraných a oprávnených výdavkov maloletých detí, ktoré sú u mal. X. vo výške približne 400 eur mesačne a v prípade mal. X. vo výške približne 370 eur mesačne. Súd dospel k záveru, že niet dôvodu, aby sa otec nepodieľal na úhrade týchto výdavkoch aspoň v polovici a zaviazal otca k plateniu výživného tak, ako to vyplýva z výroku II. rozsudku. Matka je poberateľkou prídavkov na maloleté deti (v súčasnosti 25,50 eur na každé dieťa), ktorá čiastka môže byť použitá na úhradu mimoriadnych výdavkov. Za primerané výdavky nemožno považovať výdavok na modeling. V čase pandémie taktiež nebolo možné cestovať, čím nevznikli takéto mimoriadne výdavky. V prípade zubného ošetrovania je potrebné tieto výdavky konzultovať s druhým rodičom, vzhľadom na charakter výdavku týkajúci sa zdravotného stavu maloletých a aj vzhľadom na jeho výšku. V prípade, že matka vynakladá výdavky nad súdom určenú celkovú sumu výdavkov, robí tak dobrovoľne. Pokiaľ je otec schopný naďalej splácať dva úvery vo výške 371,58 eur, mal by byť schopný platiť výživné vo výške spolu 370 eur mesačne, ktorý výdavok má prednosť pred akýmikoľvek inými záväzkami otca. Deklaruje svoju ťaživú životnú situáciu, ale naďalej užíva osobné motorové vozidlo Opel Insignia, ktoré spláca, ako uviedol, mesačne sumou 500 eur. Keďže nedošlo k zmene výdavkov u mal. v priebehu konania, súd nenechal výšku takto stanovenej vyživovacej povinnosti. Mal. X. síce nastúpila v školskom roku 2020/21 na strednú školu s pobytom na internáte,

avšak tieto výdavky neboli pravidelne vynakladané. V priebehu školského roka sa realizovala dištančná výučba s prezenčným pobytom v škole počas dvoch dní v týždni, ktorý výdavok je zohľadnený v PHM. Rodičia zhodne prehlásili, že od podania návrhu ku dňu pojednávania dňa 12.04.2021 otec mal. uhradil výživné celkovo v sume 1.225,92 eur, a to v polovici na každé z mal. detí. V takom prípade vznikol otcovi dlh na výživnom za obdobie od 12.06.2019 do 31.03.2021 na maloletú X. v sume 3.713,77 eur (19x6,67=126,73; 12x200=1.200; 3x200=600; spolu 4.326,73-612,96) a na maloletú X. v sume 3.064,77 Eur (19x5,67; 6x170=1.020; 12x170=2.040; 3x170=510; spolu 3.677,73-612,96). V prípade dlžného výživného otec žiadal povoliť splátky, keďže nedisponuje žiadnymi úsporami s tým, že po finančnom vyrovnaní sa s navrhovateľkou, nevylučuje vyplatenie celej sumy. Vzhľadom k tomu, že súd nezistil, že by otec mal. disponoval úsporami, povolil mu splácanie dlhu v splátkach vo výške 30 eur na každé z maloletých detí, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok, a to až do zaplatenia. Matka navrhla priznať náhradu trov konania. Dôvodí, že otec sám zavinil konanie, keďže dobrovoľne neplatil pred jeho začatím, ani po začatí konania, ale až po začatí trestného konania v minimálnej zákonnej výške. Pritom si je vedomý, že bude zaviazaný k úhrade vyššej sumy. Naďalej neplatí výživné riadne a včas. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Podľa § 54 CMP, Ak účastník, jeho zástupca alebo ten, kto mal v konaní nejakú povinnosť, zavinil trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, je povinný ich nahradiť. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Dôvody, pre ktoré navrhuje matka priznať náhradu trov predstavujú štandardnú situáciu, pre ktoré súdy konajú a rozhodujú vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, t.j. povinný rodič neplatí výživné. V danom prípade otec argumentuje tým, že matka užíva jeho dom a aj jeho peniaze, preto nepovažoval za potrebné, aby uhradil peniaze k rukám matky. V konaní bol aktívny, so súdom spolupracoval. Súd nezistil žiadne také okolnosti, pre ktoré by bolo spravodlivé zaviazat' otca k náhrade trov konania, a tak rozhodol o trovách tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti bežného výživného, dlžného výživného a nároku na náhradu trov konania, podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletých detí, ktorá navrhla rozsudok v napadnutých častiach zmeniť a výživné na maloletú X. určiť vo výške 400 eur mesačne a na maloletú X. vo výške 300 eur mesačne, dlžné výživné otcovi uložiť zaplatiť v lehote 60 dní od vyhlásenia rozhodnutia odvolacieho súdu a súčasne jej priznať nárok na náhradu trov konania. Uviedla, že súd prvej inštancie správne dospel k záveru o tom, že otec v rámci vedenia pohostinstva neblokoval všetky tovary, ktoré predával, pričom pokladne prijímal hotovosť vo výške 40% z celkovej tržby, čo vyplynulo aj z dôkazu za rok 2018 celkovej tržby 47.381,72 eur a nablokovanej tržby 29.357,19 eur, čo otec nepoprel. Otec rovnako nenamietal, že aj v ostatných rokoch dochádzalo k takémuto inkasovaniu príjmov, teda súd vychádzal aj z tejto skutočnosti, avšak dospel k nesprávnym výsledkom pri prepočte roku 2019, kedy 40% počítal zo sumy oficiálnej tržby 38.158,58 eur, ktorú nemal brať do úvahy ako 100% oficiálnej tržby, ale ako 60% celkovej tržby a z tejto sumy vypočítal 40%. Z vykonaného dokazovania je teda okrem vyššie uvedeného zrejme, že v možnostiach otca bolo platiť výživné v požadovanej výške 700 eur, keďže otcovi maloletých by po odpočítaní 12 splátok (8.400 eur) v kalendárnom roku 2019 zostávalo zo sumy 25.438,80 eur ešte stále 17.038,80 eur, teda cca 1.420 eur pre neho samotného a nemožno sa tak stotožniť so záverom súdu, že výbery z pokladne vo výške 150 eur denne, ktoré otec spotreboval, nemožno zohľadňovať, lebo šlo o majetok X., s. r. o. O opodstatnenosti priznania výživného 400 eur na maloletú X. a 300 eur na maloletú X. potvrdzujú aj body odôvodnenia 11.4, 11.6, 11.7, 11.8, 11.11 a bod 17. odôvodnenia. Poukázala na to, že otec ju nepravdivo obviňuje, že užíva a blokuje jeho majetok, míňa ich spoločné peniaze a obýva jeho dom. Je nepochybné, že otec sa s maloletými dcérami nestretáva, a všetku starostlivosť zabezpečuje ona, čo je nepochybne potrebné v rozhodnutí o výživnom zohľadniť, keď celá starostlivosť je na jej pleciach. Otec zrejme uprednostňuje starostlivosť o polovicu mladšiu družku namiesto toho, aby vyvinul snahu a plnenie si zákonnej vyživovacej povinnosti voči maloletým dcéram, pred ktorými dáva prednosť všetkým možným iným výdavkom, vrátane výdavku lízingu na automobil Opel Insignia mesačne vo výške 500 eur, ktoré vkladá z vlastných prostriedkov na účet spoločnosti X., s. r. o., ktorá je držiteľom vozidla. Okrem úhrad lízingu otec maloletých v rámci podnikateľskej činnosti, ktorú aktuálne podľa jeho vyjadrenia v pohostinstve nevykonáva, platí mesačný náklad aj na telefón vo výške 130 eur, ako i 150 eur na účtovníka, čo sú opäť výdavky, ktoré ako fyzická osoba vkladá do spoločnosti X., s. r. o. a uprednostňuje pred výdavkami na maloleté deti. Namietla tiež dĺžku splátok dlžného výživného, ktorá je podľa jej názoru ničím neodôvodnená. Otec maloletých detí len zneužíva pandemickú situáciu na argumentáciu, ako nemožno platiť výživné z jeho strany, ale nerobil tak ani pred jej vypuknutím a začal s úhradou minimálneho výživného až po jeho trestnom stíhaní.

Nestotožnila sa s výrokom súdu o nároku na náhradu trov konania, keďže považovala správanie sa otca po opustení spoločnej domácnosti a v priebehu konania za vrcholne nezodpovedné vo vzťahu k maloletým. Otec sám zavinil predmetné konanie, keďže dobrovoľne neprispieval na maloleté deti, a to ani pred začatím konania a ani po jeho začatí. Na výživu začal prispievať až po začatí trestného konania pre zanedbanie povinnej výživy, a to len v minimálnej výške, pričom i toto minimálne výživné neplatil pravidelne a včas.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti určenia bežného a dlžného výživného, podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých, ktorý navrhol rozsudok v napadnutých častiach zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že by prostredníctvom prevádzky pohostinstva dosahoval akýkoľvek neoficiálny príjem. Listinný dôkaz predložený matkou otec nepovažuje za priamy hodnoverný dôkaz spojený s pohostinstvom, či príjmami spoločnosti X., s. r. o., nakoľko tento dôkaz mohol byť pokojne účelovo upravený matkou, aby tým účelovo navodila dojem o akomsi „neoficiálnom“ (vedľajšom) príjme spoločnosti. Skutočnosť, že otec musel z pokladne pohostinstva vyberať denne 100 až 150 eur rozhodne nesvedčí o jeho nezodpovednom prístupe k peniazom. Hlavným a skutočným dôvodom, prečo tak robil, bola skutočnosť, že dodávaný tovar sa mohol vyplácať len v hotovosti. Poukázal na to, že sa snaží permanentne už viac ako rok nájsť si prácu, rozhodne si prácu nehľadá iba účelovo pre potreby súdneho konania. Otec aktuálne už nie je zamestnancom spoločnosti X., s. r. o., a to z dôvodu minimalizovania akýchkoľvek nadbytočných výdavkov, ktoré by boli spojené so zamestnaním vo vlastnej spoločnosti, ktorá navyše aktuálne ani neprevádzkuje pohostinstvo. Pokiaľ ide „rozšírenie prevádzky pohostinstva aj na kuchyňu“, túto možnosť nezačal riešiť až v súčasnosti, ale uvedené začal riešiť prvotne už v roku 2018, o čom svedčí žiadosť o zmenu účelu stavby zo dňa 04.06.2018 adresovaná Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva v Galante. Namietol záver súdu o fiktívnych transakciách, keď skutočne došlo k poskytnutiu pôžičiek zo strany matky jeho partnerky, ktorými sa mu snažila vypomáhať. Poukázal tiež na to, že v súčasnosti už dlhodobo nestávkuje, takže ani nemá žiadne iné vedľajšie príjmy z takejto činnosti. Podľa rozhodnutia súdu by mal spolu na obe maloleté deti platiť výživné v sume 370 eur, čo predstavuje približne až 50% z jeho aktuálneho mesačného príjmu. Pokiaľ sa zoberie do úvahy, že druhú, teda rovnakú polovicu, by mala znášať matka, na jej strane to predstavuje iba 24% z jej aktuálneho deklarovaneho príjmu. V súčasnosti už nespláca dva úvery vo výške 371,58 eur, nakoľko jeden úver mu bol zosplatený, keďže ho nebol dlhšiu dobu schopný splácať.

5. K odvolaniu matky sa písomne vyjadril otec maloletých detí, ktorý zotrval na dôvodoch svojho odvolania a navrhol rozsudok v napadnutých častiach zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. K odvolaniu rodičov sa písomne vyjadril procesný opatrovník, ktorý navrhol rozsudok v napadnutých častiach z dôvodu vecnej správnosti potvrdiť.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými osobami (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP a § 68 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), postupom tak, že na úradnej tabuli súdu oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie rodičov nie je v podstatnej časti dôvodným, pričom dôvodným je len odvolanie matky v časti určenia výšky splátok dlžného výživného.

8. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 19P/98/2019 bola úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej X., nar. XX.XX.XXXX a k maloletej X., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie schválil rodičovskú dohodu tak, že maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia majú právo maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, pričom styk otca s maloletými deťmi neupravil (výrok I.). Otcovi súd uložil platiť výživné na maloletú X. vo výške 200 eur mesačne a na maloletú X. vo výške 170 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky, počnúc dňom 12.06.2019 (výrok II.). Dlžné výživné za obdobie od 12.06.2019 do 31.03.2021 na maloletú X. v sume 3.713,77 eur a na maloletú X. v

sume 3.064,77 eur súd povolil otcovi splácať v splátkach po 30 eur mesačne spolu s bežným výživným na každé maloleté dieťa samostatne, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok, a to až do zaplatenia (výrok III.). Rodičom a maloletým uložil výchovné opatrenie, ktoré spočíva v ich povinnosti podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, a to v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia (výrok IV.). Ďalej súd napadnutým rozsudkom uložil Referátu poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta povinnosť písomne informovať súd každý druhý mesiac o priebehu výchovného opatrenia a po skončení výchovného opatrenia zaslať súdu písomne záverečnú správu o výsledku výchovného opatrenia (výrok V.). O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania (výrok VI.).

9. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie v časti určenia bežného výživného, dlžného výživného, ako aj závislého výroku o nároku na náhradu trov konania.

10. Keďže súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na zistenie skutočného stavu veci pre posúdenie danej úpravy výkonu práv a povinností rodičov k dieťaťu, výsledky tohto dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom dospel k správnym skutkovým zisteniam a súčasne vec i správne právne posúdil a odvolací súd sa stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP konštatuje správnosť jeho dôvodov. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľom. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

11. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení preskúmaného rozsudku vyporiadal so všetkou relevantnou argumentáciou účastníkov, ktorú vzniesli v priebehu prvoinštančného konania, dokazovanie vykonal v celom potrebnom rozsahu, jeho výsledky správne vyhodnotil a dospel k správnym skutkovým záverom, pričom vec i správne právne posúdil. Vyhodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie je v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania aj so zásadami formálnej logiky, pričom pri hodnotení dôkazov nemožno súdu vyčítať žiadne pochybenia, preto ani nemožno polemizovať s jeho skutkovými závermi, ktoré majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

12. V zmysle súdom prvej inštancie aplikovaného ustanovenia § 75 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávnených detí, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Z vyššie citovaného ustanovenia zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného dieťaťa, a jednak na strane povinného v tomto prípade otca. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby dieťaťa pritom nezahŕňajú iba najzákladnejšie potreby, za ktoré sa považuje stravovanie, bývanie, obliekanie sa, ale aj širšie potreby, zdravotné, kultúrne, súvisiace s dochádzkou do školy, prípravou na budúce povolanie, strávenie voľného času, pričom tieto závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopnosti žiť sám, schopnosti starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné nepravidelné výdavky, napr. rôzne školské výlety, prípadne dovolenky a podobne. Na strane povinného rodiča sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti, majetkové pomery, počet vyživovaných osôb. Prihliadne sa najmä na jeho schopnosti, faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, t.j. na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinného rodiča podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že rodič sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takomto prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

14. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie pri určení výživného postupoval správne, zabezpečil si dostatok podkladov pre určenie zárobkových schopností a možností povinného rodiča,

ako i odôvodnených potrieb maloletých detí. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v napadnutej časti vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil, pričom sa dostatočným spôsobom vypořiadal i s námietkami rodičov a vzhľadom na to, že títo ani v odvolacom konaní neuviedli žiadne nové podstatné skutočnosti, na ktoré by bolo potrebné prihliadnuť, odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku.

15. Správnym bol rozsudok súdu prvej inštancie i v časti určenia dlžného výživného, avšak za nesprávne odvolací súd považoval určenie výšky splátok dlžného výživného, keď podľa judikatúry súdov by mal byť dlh na zročnom výživnom uhradený najneskôr v lehote troch rokov. S prihliadnutím na to odvolací súd podľa ust. § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v časti určenia výšky splátok dlžného výživného zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

16. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti určenia bežného výživného, ako aj výšky dlžného výživného podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil a v časti výšky splátok dlžného výživného podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia s tým, že dlžné výživné je otec povinný splácať v určených splátkach spolu s bežným výživným na každé dieťa počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok, a to až do jeho zaplatenia.

17. O nároku na náhradu trov tohto konania (prvoinštančného i odvolacieho) odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP a § 52 CMP, keď zhodne so súdom prvej inštancie nezistil dôvody pre priznanie náhrady trov konania v zmysle § 55 CMP, keď ani podľa názoru odvolacieho súdu neboli v konaní zistené také dôvody, pre ktoré by bolo spravodlivé priznať matke nárok na náhradu trov konania, pričom dôvody uvádzané matkou za takéto považovať nemožno, nakoľko okolnosti predmetného prípadu nemožno považovať za výnimočné, odôvodňujúce aplikáciu citovaného ustanovenia.

18. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).